

UNIVERSITI SAINS MALAYSIA

Peperiksaan Semester Kedua
Sidang Akademik 2000/2001

Februari/Mac 2001

ZCT 218/4 – Kaedah Matematik

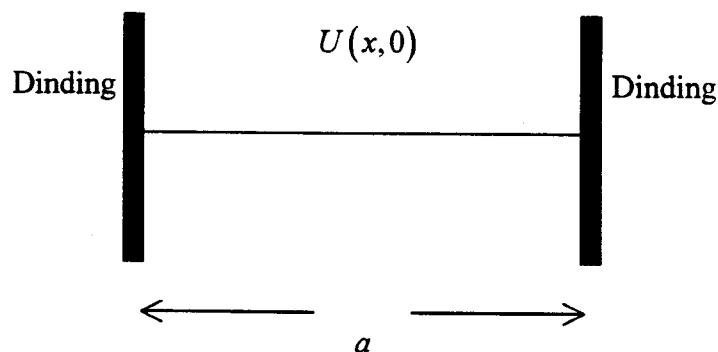
Masa : 3 jam

Sila pastikan bahawa kertas peperiksaan ini mengandungi **ENAM** muka surat yang bercetak sebelum anda memulakan peperiksaan ini.

Jawab kesemua LIMA soalan. Kesemuanya wajib dijawab dalam Bahasa Malaysia.

1. Satu tali yang tidak kenyal diregangkan, dan hujung-hujungnya diikat dengan ketat pada dinding. Panjang tali ini ialah a dan ketumpatan jisim per unit panjangnya ialah σ .

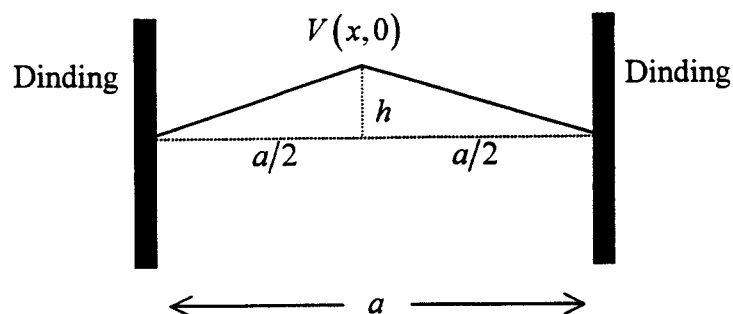
Pada masa $t = 0$, keadaan tali adalah lurus dengan ketegangan T seperti yang ditunjukkan pada Rajah 1.

Rajah 1

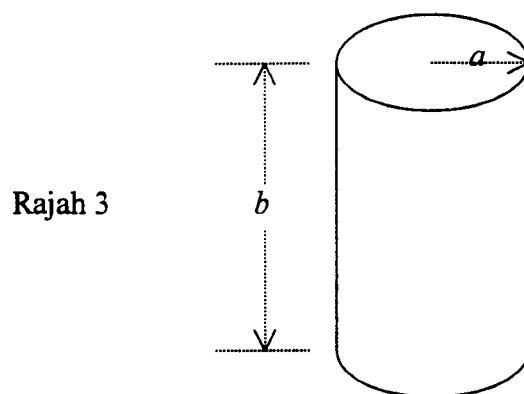
... 2/-

Tetapi halaju melintang pada tali pada $t = 0$, iaitu $V(x, 0) = \left. \frac{dU(x, t)}{dt} \right|_{t=0}$ adalah seperti yang ditunjukkan pada Rajah 2.

Rajah 2

- (a) Tuliskan persamaan gelombang umum bagi sesaran melintang sistem tali yang bergetar, $U(x, t)$. (5/100)
  - (b) Dengan kaedah pemisahan pembolehubah, terbitkan penyelesaian am bagi persamaan gelombang di dalam (a). (30/100)
  - (c) Tuliskan syarat-syarat sempadan dan syarat-syarat awal bagi sistem tali yang dihuraikan di atas. (15/100)
  - (d) Dengan jawapan-jawapan di dalam (b) dan (c), cari penyelesaian khusus bagi $U(x, t)$. (40/100)
  - (e) Tentukan halaju melintang pada tali ini. (10/100)
2. Diberi satu bar logam berbentuk silinder seperti yang ditunjukkan di dalam Rajah 3. Panjang dan jejari bar logam ini ialah b dan a masing-masing. Bahan logam dicirikan oleh pengkonduksian haba Ω , haba tentu, C , dan ketumpatan ρ .

Rajah 3

... 3/-

Diberi suhu pada kesemua permukaan bar logam ini telah ditetapkan.

- (a) Tuliskan persamaan haba umum bagi perubahan suhu, $T(\vec{r}, t)$, di dalam bar logam seperti yang dihuraikan di atas. (10/100)
- (b) Dengan kaedah pemisahan pembolehubah, cari penyelesaian am bagi (a). (30/100)
- (c) Tuliskan syarat-syarat sempadan bagi sistem yang dihuraikan di atas. (10/100)
- (d) Dengan menggunakan jawapan-jawapan di dalam (b) dan (c), selesaikan mod-mod perubahan haba yang mungkin bagi sistem ini. (50/100)

3. Fungsi Gamma, $\Gamma(z)$, mempunyai tiga takrifan:

$$\Gamma(z) = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1 \cdot 2 \cdot 3 \cdots n}{z(z+1)(z+2)\cdots(z+n)} n^z \quad (1)$$

$$\Gamma(z) = \int_0^{\infty} e^{-t} t^{z-1} dt, \quad \text{Re}(z) > 0 \quad (2)$$

$$\frac{1}{\Gamma(z)} = z e^{\gamma z} \prod_{n=1}^{\infty} \left(1 + \frac{z}{n}\right) e^{-z/n} \quad (3)$$

Dengan menggunakan satu atau lebih takrifan-takrifan ini,

- (a) Buktikan $\Gamma\left(\frac{1}{2}\right) = \sqrt{\pi}$ (20/100)
- (b) Nilaikan $\Gamma\left(-\frac{1}{2}\right)$ (20/100)
- (c) Buktikan $\Gamma(z)\Gamma(-z) = -\frac{\pi}{z \sin(\pi z)}$ (30/100)
- (d) Nilaikan kamiran $I = \int_0^{\infty} x^{2s+1} e^{-ax^2} dx$ (30/100)

$$\left[\text{Diberi } \sin z = z \prod_{n=1}^{\infty} \left(1 - \frac{z^2}{n^2 \pi^2}\right) \right]$$

... 4/-

4. (a) (i) Satu gelombang dicirikan oleh $f(x)$ di dalam julat $-\pi \leq x \leq \pi$, yang mana

$$f(x) = \begin{cases} 0, & -\pi < x < 0 \\ \sin x, & 0 < x < \pi \end{cases} \quad (4)$$

Terbitkan perwakilan siri Fourier bagi $f(x)$. (40/100)

- (ii) Lakarkan gelombang di dalam (i) dalam julat $-3\pi \leq x \leq 3\pi$. (10/100)

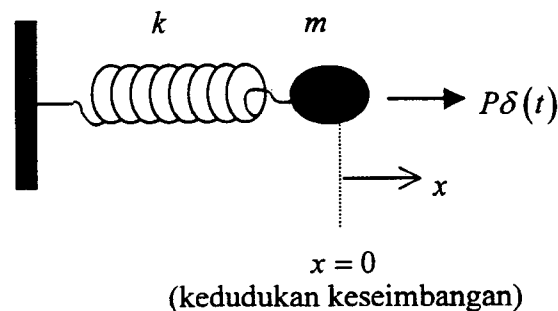
- (b) (i) Satu gelombang dicirikan oleh $g(x)$ di dalam julat $-\pi \leq x \leq \pi$, yang mana

$$g(x) = \begin{cases} x + \pi, & -\pi < x < 0 \\ 0, & 0 < x < \pi \end{cases} \quad (5)$$

Terbitkan perwakilan siri Fourier untuk $g(x)$. (40/100)

- (ii) Lakarkan gelombang di dalam (i) dalam julat $-3\pi \leq x \leq 3\pi$. (10/100)

5. Satu spring dengan pemalar spring k diikat pada dinding dan objek berjirim m di kedua-dua hujungnya seperti di dalam Rajah 4. Pada masa $t = 0$, objek ini adalah pegun dan berada pada kedudukan keseimbangan. Juga pada masa $t = 0$, objek ini dikenakan satu daya impuls $P\delta(t)$, yang mana P ialah pemalar. Pelembapan gerakan objek ini adalah bersandar kepada halaju gerakan dan faktor pelembapan γ .

Rajah 4

... 5/-

- (a) Terbitkan persamaan gerakan umum bagi objek ini. (15/100)
- (b) Selesaikan sesaran objek $x(t)$ berasaskan persamaan di dalam (a) dengan teknik transformasi Laplace bagi tiga kes:
- (i) $\gamma^2 < 4mk$ (25/100)
- (ii) $\gamma^2 = 4mk$ (20/100)
- (iii) $\gamma^2 > 4mk$ (25/100)
- (c) Berikan huraian atau lakaran bagi gerakan objek bagi ketiga-tiga kes di dalam (b). (15/00)

LAMPIRAN

Jadual transformasi Laplace

	$f(s)$	$F(t)$
1.	1	$\delta(t)$
2.	$\frac{1}{s}$	1
3.	$\frac{n!}{s^{n+1}}$	t^n
4.	$\frac{1}{s-k}$	e^{kt}
5.	$\frac{1}{(s-k)^2}$	te^{kt}
6.	$\frac{s}{s^2-k^2}$	$\cosh kt$
7.	$\frac{k}{s^2-k^2}$	$\sinh kt$
8.	$\frac{s}{s^2+k^2}$	$\cos kt$
9.	$\frac{k}{s^2+k^2}$	$\sin kt$
10.	$\frac{s-a}{(s-a)^2+k^2}$	$\exp(at)\cos kt$
11.	$\frac{k}{(s-a)^2+k^2}$	$\exp(at)\sin kt$